

Opregte

HAARLEMSCHE

van

Dingsdagsche

C O U R A N T

21 October.

Deze Courant wordt dagelijks met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: f 5 in de drie maanden.

WEENEN, 17 October.

Men merkt alhier met blijdschap op, dat het voorgevallene in Pruisen te Londen vooral niet minder ongunstig beoordeeld wordt dan te Weenen. Niet een der engelsche hoofdorganen ondersteunt de politiek van den heer von Bismarck, terwijl de *Times* reeds zóó ver gaat van aan eene zijner hoofdartikelen tot opschrift te geven: „De staatsgreep van den Koning van Pruisen.”

De hier uitkomende *Presse* maakt er opmerkzaam op, dat de ingediende begroting voor 1863, ten bedrage van 388,698,000 fl., sluit met een te kort van 84,398,000 fl., en dat de ministers, wanneer alle door hen intevoeren bezuinigingen beantwoorden aan het oogmerk, dit te kort hoogstens zullen kunnen herleiden tot de ronde som van 80 millioenen. Men hoort spreken, zegt het blad, van eene verhooging van sommige reeds zeer drukkende belastingen, tot een bedrag van tusschen de 34 en 35 millioenen; voorts, van eene nieuwe leening van weinig minder dan 50 millioenen, waarvan de helft zou gevonden worden ten koste van het privilege der Bank. De *Presse* vraagt, of het sluiten van eene zoodanige leening in den tegenwoordigen tijd, niet eene zeer hachelijke zaak is, en of, wat het verhoogen van sommige belastingen betreft, zulk een maatregel wel met een goed geweten zal kunnen verordend worden door eene Volksvertegenwoordiging, die de bewustheid niet met zich omdraagt, dat zij den wil en de wenschen uitdrukt van het geheele Rijk, waarnaar zij zich noemt?

BERLIJN, 19 October.

Er bestaat geene mogelijkheid om met volstreckte zekerheid te vernemen, van welke uitdrukkingen Z. M. de Koning zich bedient, bij het ontvangen en te woord staan der menigvuldige deputatie uit de provincien, die in deze dagen naar de hoofdstad komen, met dit oogmerk om de staatkunde des gouvernementes te ondersteunen. Des te meer waarde wordt daarom door velen gehecht aan het volgend koninklijk antwoord, medegedeeld door de ministeriële *Stern-Zeitung* en door Z. M. gegeven aan de Afgevaardigden van de Conservatieve Vereeniging te Naugard:

„Regt aangenaam is het mij, niet het minst in de tegenwoordige moeilijke omstandigheden, eene vergadering van gelijk-gezinden uit de meest verschillende deelen mijns Koninkrijks voor mij te zien. Er bestaat eene ernstige crisis, ernstiger dan ik verwacht had of verwacht kon. Van het oogenblik af, dat ik mij met het Regentschap belast en de teugels der Regering in handen genomen heb, heb ik mij geheel en al verlaten op het vertrouwen mijns volks. Doch de woorden, destijds door mij gesproken, zijn herhaaldelijk verkeerd uitgelegd geworden, omdat zij door eene op dwaalwegen voerende drukpers uit het verband gerukt werden. Doordrongen was ik van de noodzakelijkheid, dat mijn eigenaardige arbeid, de legerorganisatie, door mij werd ter hand genomen en tot een einde werd gebracht. Doch juist aan het welgelukken van dezen bijzonderen arbeid werden onverwachte hinderpalen in den weg gelegd. Wat baat het oogenblikkelijk bezit van rijkdommen, wat baat de zegen der industrie, wat baten alle goede gaven, die God ons geschonken heeft, indien, wanneer deze goederen bedreigd worden, geene middelen van bescherming voorhanden zijn? Doch zelden is eene onderneming in zoodanige mate en op zoodanige wijze tegengewerkt geworden, als de taak, die ik, tot de verdediging en het welzijn des lands, aanvaard had. Het is zoo, ik heb van mijn volk offers moeten vergen, doch geene offers, daarvan houd ik mij overtuigd, die zijne krachten te boven gingen; gelijk de financiële begroting dan ook getoond heeft. Deden er zich gevallen voor, die werkelijk hard verdienden te heeten, dan ben ik aanstonds bereid geweest, daarin de noodige verzachting te brengen. Dientengevolge heb ik bewilligd in de afschaffing der openpenen op de belastingen. Heeft men mij daarvoor dank gezegd? Het Huis der Afgevaardigden heeft integendeel een adres aangenomen, dat allerminst van dankbetuigingen overvloedige. Zulke ondervindingen zijn zeer smartelijk. Doch gelijk naar waarheid door u is opgemerkt, de reorganisatie van het leger is niet het eigenlijke punt, waartegen de aanvallen gericht worden. Het doelwit der tegenkanting ligt elders. De vroeger bedekt gehouden oogmerken hebben het masker althans voor een gedeelte afgeworpen. Ongeschonden zal de Constitutie blijven, en ik zal voortgaan met mijn volk te handhaven in haar bezit. Doch het is mijn onafwijsbare plicht en mijn ongeschokte wil, de Kroon, die van mijne voorvaderen op mij is overgegaan, met hare grondwettige regten onaangeraand te bewaren. Mijn volk wordt daardoor noodzakelijkerwijze gebaat. Doch daartoe, gelijk voor de bescherming der zoo even door mij genoemde goederen, wordt een staand en welgeorganiseerd leger vereischt, en niet een zoogenaamd volksleger, dat, gelijk een Pruis zich niet ontzien heeft te zeggen, zou moeten staan achter het Parlement. Vast ben ik besloten om verder in niets afstand te doen van mijne erfregten. Zegt dit aan uwe committenten. Gij hebt gehoord en weet thans, hoe ik dienaangaande denk. Laat een ieder zorg dragen, dat deze mijne meening in den ruimst mogelijken kring verbreid en verdedigd worde. Gebeurt zulks, dan zal het geschokte vertrouwen ook weder worden hersteld. Want steeds heeft de almachtige God gewaakt over Pruisen, en ook in de toekomst zal Hij ons beschermen. Pruisens wachttwoord toch is: Met God voor Koning en Vaderland!”

VAN DEN RIJN, 19 October.

In de zaal van Gurzenich, die door den gemeenteraad kosteloos daartoe was afgestaan, heeft den 19^{den} een maal

tijd plaats gehad, welke door de aanhangers der pruisische Constitutie, ter eere van de keulsche Afgevaardigden in den Landdag was aangerigt. Daar was voor 600 personen gedekt, maar de belangstellenden hebben geenszins allen plaats kunnen vinden. De Afgevaardigde Bessel heeft het woord gevoerd. De burgemeester Stupp heeft, bij den feestdrank ter eere des Konings, den wensch uitgeboezemd, dat Z. M. zich getrouw aan de eenmaal bezworen grondwet zou houden.

PARIJS, 18 October.

Dezen ochtend is de *Constitutionnel* in het licht verschenen met een artikel, waarin wordt betoogd, dat door de komst van den heer Drouyn de Lhuys aan het hoog bewind de door de keizerlijke Regering gevolgde staatkundige gedragslijn volstreckt geene wijziging heeft ondergaan. *La Patrie* verzekert, dat de nieuwe minister van Buitenlandsche Zaken eene circulaire heeft gezonden aan de in het buitenland gevestigde fransche diplomatieke agenten, waarin wordt verklaard, dat de Keizer vastelijk voornemens blijft, om te volharden bij de liberale staatkundige beginselen, welke hem steeds bij de onderhandelingen over het romeinsche vraagstuk tot rigtsnoer hebben verstrekt, en om nieuwe pogingen in het werk te stellen, ten einde de regten van Italie met de belangen van het Pausdom in overeenstemming te brengen. Het genoemde orgaan voegt daar nog bij, dat het pontificale gouvernement kennis draagt van de bedoelingen der Regering en gezind is, om een welwillend oor te leenen aan de nieuwe voorstellen, welke aan hetzelfde zullen worden gericht, zoodat het zich meer dan vroeger rekenschap zal geven van den drang der omstandigheden, waarnaar zich ook het Pausdom moet voegen.

La France houdt vol, dat het optreden van den heer Drouyn de Lhuys als minister een hoogst belangrijk feit is, welks gewigt nog wordt vermeerderd door de omstandigheid, dat te gelijk met den heer Thouvenel de heeren de Lavallette en Benedetti uit hunne diplomatieke betrekkingen zijn ontslagen. — Uit dit een en ander blijkt genoegzaam, dat de strijd tusschen de dagbladen, welke in betrekking staan met in de regeringskringen verkeerende personen, nog altijd met onverminderde kracht wordt voortgezet.

De hoogere geestelijkheid schijnt tevreden te zijn met de aanstelling van den heer Drouyn de Lhuys. De kardinaal Morlot en andere prelaten hebben onverwijld een blijk van hunne ingenomenheid willen geven door de zending hunner naamkaartjes naar het Hôtel van Buitenlandsche Zaken, sommige van welke tot opschrift hadden „ons is eene blijde tijding verkondigd (*annunciatum est nobis gaudium magnum*).”

Wat nu betreft de waarschijnlijkheid, dat op nieuwe grondslagen met Rome te voeren onderhandelingen met een meer gewenschten uitslag zouden worden bekroond, wordt verzekerd, dat reeds sedert een jaar stappen bij den Paus zijn gedaan door den heer de Lavigery, den te Rome gevestigden auditeur van de Rota, die door den Kerkvoogd gemagtigd zou zijn om zich regtstreeks tot den Keizer te wenden. Van dien [liberalen] kant wordt het als mogelijk beschouwd, dat voor het oogenblik het romeinsche vraagstuk ter zijde zal worden gesteld, en onderhandelingen over den afstand van Venetie zullen worden aangeknoopt. De grondslagen daarvoor zouden reeds zijn gelegd in overeenstemming met Pruisen en Rusland, hierin bestaande, dat tegenover concessien, wat het venetiaansche betreft, aan Oostenrijk zou worden aangeboden een geldelijk bedrag, desgevoerd loopende tot 100 millioenen en verder waarborg van Hongarije, terwijl eindelijk het vooruitzicht op territoriale schadeloosstelling in het Mexicaansche aan die mogendheid zou worden geopend. De heer Drouyn de Lhuys is zeer gezien bij het oostenrijksche gouvernement, en deze omstandigheid zou in de eerste en voornaamste plaats Keizer Napoleon hebben aangespoord om aan dien staatsman de leiding der buitenlandsche aangelegenheden optedragen.

Het denkbeeld om het venetiaansche vraagstuk door een europeesch Congres te doen behandelen, zou ter zijde zijn gesteld, omdat men dit punt wil trachten te regelen buiten Engeland om, hetwelk zonder eenigen twijfel Oostenrijk zou aansporen om niet toe te geven.

PARIJS, 19 October.

In het regeringsblad wordt een keizerlijk besluit uitgevaardigd, waarbij prins de la Tour d'Auvergne tot ambassadeur te Rome wordt benoemd. Verder is benoemd prins de Talleyrand tot gevolmagtigd minister bij de pruisische Regering. De heer de Sartiges is overgeplaatst naar Turin en zal te 's Hage worden vervangen door den heer Baudin. De heer Fournier zal Frankrijk te Stockholm vertegenwoordigen.

Nog heeft de Keizer een brief gezonden aan den heer Thouvenel, waarin hij verklaart dien staatsman te hebben moeten doen vervangen, in het belang zelf van de door hem met zooveel regtschapenheid gevolgde staatkunde van verzoening. De Keizer stelt er inmiddels prijs op, hem de verzekering te geven van de voortdurende zijner onveranderde hoogachting en vertrouwen. Z. M. is overtuigd, dat hij altijd zal kunnen staat maken op de verlichte medewerking en trouw van den heer Thouvenel, in welke betrekking deze ook moge worden geplaatst.

Van eene liberale zijde wordt reeds aangemerkt, dat de plaatshebbende wijzigingen in het corps-diplomatique weinig goeds voorspellen voor de italiaansche eenheid. De heeren de la Tour d'Auvergne en de Sartiges toch zouden beiden bekend staan als warme katholieken, die, overtuigd, dat de belangen van Frankrijk een italiaansch Staten-Verbond vorderen, opregtelijk de grondslagen van Villa-

franca zijn toegedaan. Van dien kant wordt inmiddels aangemerkt, dat de beteekenis van deze benoemingen al weder eenigermate in kracht verliest door den brief des Keizers, die, eene nieuwe poging willende aanwenden om het Pausdom te verzoenen met Italie, van ter zijde verklaart den heer Thouvenel te hebben ontslagen, omdat deze meende, in strijd met het gevoelen van Z. M., dat alle middelen tot bereiking van dat doel waren uitgeput.

— *Le Siècle* schijnt zeer te vreezen, dat het optreden van den heer Drouyn de Lhuys als minister de voorbode is der handhaving van het *status quo* wat Rome betreft. De heer Havin, de bestuurder van dat republikeinsche hoofdorgaan, heeft zelf de pen opgevat, ten einde te verkondigen, dat Frankrijk niet zooveel bloed en schatten heeft opgeofferd, het tractaat van Villafranca niet heeft verscheurd, om nedertebuigen tegenover den onverstandigen en overzettelijken tegenstand van een vermolmd gezag, hetwelk zonder de bescherming der fransche bajonnetten, reeds voor lang zou zijn ineengestort.

De ultramontaansche *Monde* antwoordt hierop alweder, dat de bepalingen van Villafranca nooit zijn ter zijde gesteld en *le Siècle* wel zou doen van te onthouden, dat de onverstandige tegenstand van Pius VII sterker is geweest dan Napoleon zelf; — dat Pius IX, nu beschermd door 30,000 Franschen, op 100,000 en meer fransche soldaten staat kan maken, ingeval zulks noodig mogt zijn; — dat eenmaal de tijd zal komen, dat hij in Rome aan Victor Emmanuel eene veilige wijkplaats aanbiedt, en dat alles, omdat hij nu bij zijnen tegenstand volhardt. Mogt de democratische Republiek achttien jaren oud worden, dan zou zij zich misschien de vrijheid mogen veroorloven om hare stem te doen hooren tegenover de Kerk, die achttien eeuwen tel en nog geenszins zoo vermolmd is, als de heer Havin wel zou wenschen, gesteund als zij wordt door 200 millioenen op de aarde verspreide katholieken, door de opbrengst van den Petrus-penning, welke millioenen bedraagt, terwijl in niet-katholieke landen, de verlichtste Protestanten vurig hopen, dat haar belang moge zegeprelen bij de hevige aanvallen, waaraan zij nu is blootgesteld.

LONDEN, 18 October.

Aanstaanden vrijdag, den 24sten, zal de Lord Kanselier, in de zaal van het Huis der lords aankondigen, dat de heropening van het Parlement is uitgesteld tot den 13^{den} November.

Gisteren middag heeft in het lokaal, genaamd London Tavern, eene rustige, hoewel zeer sterk bezochte meeting, ter eere van Garibaldi, plaats gehad. Deze bijeenkomst was dezelfde, waarvoor men vruchteloos de ondersteuning van den lord-mayor der hoofdstad gevraagd heeft. Zij werd gepreseed door den heer Western Wood, lid van het Parlement. De vergadering nam drie besluiten: 1° dat aan den generaal Garibaldi kennis zal worden gegeven van hare innige sympathie; 2° dat zij de aanwezigheid der fransche troepen te Rome verklaart te beschouwen als eene schennis van de regten des romeinschen volks en als eene regtstreeksche inbreuk op het door alle groote mogendheden aangenomen beginsel van niet-interventie; 3° dat aan graaf Russell afschrift van de beide voorgaande besluiten zal gezonden worden, onderteekend door den president, en dat die bewindsman met ernst en eerbied zal worden uitgenoodigd om, met al de hem ten dienste staande middelen, het terugroepen van de fransche troepen uit Rome te bewerken.

De ministeriële *Globe* van heden, terugkomende op het in deze meeting voorgevallene en beslotene, geeft hare instemming te kennen met het denkbeeld, aldaar ontwikkeld, dat de voortdurende aanwezigheid van eene fransche krijgsmagt te Rome, onvereinigbaar is met de anders zoo logische staatkunde van Frankrijk in het gemeen en van Keizer Napoleon in het bijzonder.

Ons gouvernement heeft, onder dagteekening van den 24sten der vorige maand, eene depeche doen geworden aan dat van Denemarken, waarin het zich ongunstig uitlaat over Denemarkens regten ten aanzien van de deitsche hertogdommen en den raad geeft om de gemeenschappelijke deensche-sleeswijksche Constitutie aantemerken als niet bestaande. De deensche minister van Buitenlandsche Zaken, de heer Hall, heeft geantwoord, dat hij dezen raad van Graaf Russell zeer zeker niet volgen zal.

Met welwillende scherts wordt in onze dagbladen gesproken over den heer von Bulow, die, na elf jaren de vertegenwoordiger van Denemarken bij de Bondsvergadering te Frankfurt te zijn geweest, thans zijn ontslag gevraagd en bekomen heeft en zal overgaan in de dienst van den Groot-Hertog van Mecklenburg-Schwerin, wiens eerste minister hij worden zal. Men schijnt met zekerheid te weten, dat de heer von Bulow zijn verzoek om ontslag, zonder dat hem zulks door den Koning van Denemarken is ten kwade geduid, inzonderheid hierop heeft gegrond, dat het hem zedelijk onmogelijk was geworden om zich langer te blijven bezighouden met de sleeswijk-holsteinsche kwestie. Men vindt het hier niet vreemd, dat deze kwestie den heer von Bulow eindelijk is gaan vervelen.

— De jongste tijdingen uit Noord-America [reeds bij uittreksel medegedeeld in een telegram] zijn van den 8ten. Zij werden aangebragt door de *Scotia*.

Daar zoomin de generaal McClellan zijne stelling te Harpersferry, als de generaal Lee de zijne te Winchester verlaten heeft, blijkt het, dat er op het gebied van Virginia geene verandering gekomen is in den stand van het vraagstuk.

Daarentegen is er gestreden en hevige gestreden geworden in West-Tennessee, niet ver van Corinthe. De Separatisten, aangevoerd door de generaals Price en van Dorn, zijn aanvallers geweest. Hun cijfer wordt begroot op

40,000 man. De Federalisten, uitmakende eene afdeeling van het leger van generaal Grant, werden gecommandeerd door den generaal Rozencranz. De veldslag duurde, met tusschenpoozen, van vrijdag tot zondag. De generaal der Federalisten beweert, dat hij eene duurgekochte, doch bestliste overwinning heeft behaald.

De generaal McClellan heeft eene proclamatie aan het leger van de Potomac uitgevaardigd, waarin hij zeer drukt op den plicht van de militaire magt om de maatregelen, door de civiele magt genomen, met bescheidenheid te beoordeelen en met stiptheid natekomen. Dit ziet op den indruk, dien President Lincoln besluit omtrent de emancipatie der negers van het Zuiden, gemaakt schijnt te hebben op McClellans troepen.

Reeds werd gemeld, dat het Congres der Separatisten, als maatregel van wederwraak tegen het Noorden, besloten heeft om de federalistische officieren, die krijgsgevangen zullea worden gemaakt, te veroordeelen tot dwangarbeid. Daar kan nog worden bijgevoegd, dat blanke federalistische officieren, die neger-troepen aangevoerd hebben, indien zij in de handen der Zuidelijken vallen, ter dood zullen worden gebragt. Bovendien heeft de wetgevende magt van Virginia bepaald, dat niemand ter verantwoording zal worden geroepen wegens het uitdrijven of dooden van personen, die op eenigerlei wijze pogingen in het werk stellen om, binnen de grenzen van genoemden Staat, gevolg te geven aan het emancipatie-manifest van President Lincoln. Eindelijk is aan den President Jefferson Davis volmagt gegeven om al zoodanige buitengewone maatregelen te nemen, als door „de wreedheden” van het Noorden zullen gevorderd worden.

BRUSSEL, 20 October.

H. M. Koningin Victoria is, vergezeld door hare kinderen, de Prinsinnen Arthur en Leopold, de Prinsessen Helena, Louise en Beatrix, mitsgaders door graaf Russell, hier ter stede aangekomen en heeft haren intrek genomen in het koninklijk paleis.

Heden zal H. M., aan boord van het jagt Victoria and Albert, van Antwerpen naar Engeland terugkeeren.

's GRAVENHAGE, 20 October.

Z. M. de Koning heeft, bij besluit van 15 Mei ll., den heer Jacobus Custis, te 's Hertogenbosch, benevens zijne wettige afstammelingen, in den nederl. adel ingelijfd met het praedicaat van jonkheer.

Z. M. de Koning heeft benoemd tot hoogleraar bij de godgeleerde faculteit aan de Hoogeschool te Utrecht, den heer d. J. J. van Oosterzee, tot vervanging van wijlen den heer Vincke.

De begroting voor Neerl. Indie voor de dienst van 1861 is thans gedrukt. Volgens dezelve, zijn den 16den October 1860 de ontvangsten voor die dienst geraamd op f 53,582,327 in Indie, en f 49,176,708 in Nederland: te zamen f 102,759,035; de behoeften, in Indie op f 76,020,711; in Nederland op f 18,387,371, te zamen f 94,408,082. Het naideelig verschil tusschen de ontvangsten en behoeften in Indie is alzoo geraamd op f 22,437,844, en het excident op f 8,349,493. — Onder de behoeften in Nederland komen voor, op het hoofdstuk der Financien f 10,208,695. De kosten van het leger zijn begroot op f 18,444,753, pradjoeits en barissans f 23,940; fortificatie f 975,893; — die van de Marine op f 4,160,076 en voor de gouvernementsschooners en kruisbooten f 535,123.

Voor de uitvoering der wet, betreffende het tarief der inkomende en uitgaande regten, welke op den 1sten November aanstaande in werking komt, heeft Z. E. de minister van Financien eene afzonderlijke instructie voor de ambtenaren uitgevaardigd, en daarbij doen opmerken, dat de bedoelde tariefwet is tot stand gebragt in den geest der vrijgevege handels-politiek, welke sedert 1845 elke tariefs-wijziging heeft beheerscht, en dat deze beginselen ook bij de toepassing der onderwerpelijke wet niet uit het oog mogen worden verloren; — dat de ambtenaren zich zullen behooren te wachten voor alle overdrevene gestrengheid, als welke, bij de zoo matig gestelde regten, geenszins in het belang der schatkist geregvaardigd zou kunnen worden, en evenmin zou strooken met het belang van den handel en de scheepvaart.

Bij de uitbreiding, welke is gegeven aan de belasting naar de waarde, verlangt echter de minister, dat gestreng de hand zal worden gehouden aan de wettelijke voorschriften, betreffende de aangiften, en dat deze door den invoerder met nauwgezetheid zullen worden nagekomen. Bepaaldelijk moet de juiste soort der goederen worden opgegeven, even als de hoeveelheid, de maat en het gewigt. Aan den anderen kant verlangt Z. E., dat de controleurs ernstig zullen toezien op de handelingen der visiteurs bij het instellen van benaderingen, vermits elk misbruik, hetwelk daarbij zou mogen plaats hebben, bestraffing verdient, en begeert de minister onmiddellijk kennis te bekomen van de handelingen, welke, in strijd met de bestaande bepalingen, zouden kunnen worden gepleegd.

Den 18den October hebben de heeren v. Eck, Mijer, Blom, Cool en v. Foreest, rapporteurs der Tweede Kamer, het voorloopig verslag vastgesteld, wegens het onderzoek in de Afdeelingen van het vijfde hoofdstuk der staatsbegroting (Binnenl. Zaken).

Dit verslag is tamelijk breedvoerig. Daaruit blijkt o. a. dat in drie Afdeelingen aanmerkingen zijn gemaakt op het eindcijfer van dit hoofdstuk, als hetwelk, wel beschouwd, dat voor 1861 zou overtreffen. Ook is geklaagd over de weinige inlichting, welke de bij de begroting gevolgde memorie heeft opgeleverd.

In eene Afdeeling hebben enkele leden zich beklagd over de werkzaamheid des ministers op wetgevend gebied, en verklaard deswegens te zijn teleurgesteld. In eene Afdeeling is men teruggekomen op de benoeming van een afzonderlijken minister voor de openbare werken, en op de vraag, in hoever zonen van Nederlanders, in Indie gevestigd, aan de verplichting der nationale militie onderworpen kunnen worden geacht.

Men heeft op nieuw aangedrongen op de indiening van eene wet tot verbetering der schutterijen, inzonderheid van dieten platten lande. — Tevens heeft men verlangd verordeningen op de quarantaine, en op de uitoefening van de vee-artsenijkunst, inzonderheid bij besmettelijke ziekten. Men heeft verder verordening, grooten prijs te stellen op eene algemeene wet op het beheer van den Waterstaat. Met aandrang is ook gewezen op de behoefte van een algemeenen maatregel van bestuur op het gebruik der spoorwegen, in het belang der veiligheid, en men heeft inlichting verlangd over de concessie van lijnen van Leyden naar Woerden, of van Scheveningen naar Gouda; — van lijnen in Staats-Vlaanderen; van de lijn van Almelo naar Salzbergen; — van Hasselt naar Eindhoven; — van Turnhout naar Tilburg.

Bij de Afdeeling van het onderwijs, hebben eenige leden, bij de overtuiging, dat de voordragt eener dergelijke verordening nog niet spoedig zou volgen, partiële verbetering verlangd, doch hebben andere zich daartegen verklaard, even als tegen de opheffing der theologische faculteiten, welke in eene der Afdeelingen is gevraagd. Men is ook teruggekomen op

het reeds zoo dikwerf behandelde vraagstuk van het kosteloos onderwijs.

Op nieuw is de armen-wet, vooral wat betreft het domicilie van onderstand, zeer levendig aangevallen, doch heeft de meerderheid begrepen, dat het stelsel nog niet genoeg is beproefd om eene herziening te vorderen.

HAARLEM, 20 October.

Telegrafische Berigten.

MARSEILLE, 19 October. De nieuwe indo-chinesche brieven-dienst is met een groot gastmaatsingewijd, op hetwelk de minister van Financien, de bisschop en 300 genoodigden tegenwoordig zijn geweest. Bij den feestdrank, ter eere des Keizers, van den hoofdinspecteur Behic, heeft deze gewaagd van de voordeelen der handelsvrijheid, de verbetering der havens en de omstandigheid, dat, wat de oorlogsvloten betreft, Frankrijk eene zee-mogendheid van den eersten rang is geworden.

Bij zijn antwoord heeft de minister zijn genoegen betoond over de uitbreiding, welke de bewuste dienst heeft verkregen, waardoor de fransche vlag tot in de verst afgelegene oorden zal worden ontrold, en de beschaving tot in het land harer geboorte zal worden teruggevoerd. Naar zijne overtuiging zal Marseille, zoodra de doorgraving van de landengte van Suez zal zijn tot stand gebragt, de prachtigste handelsstad worden van de Middellandsche zee, en is thans reeds het bedrag van den uitvoer, welke in 1852 twee miljoen tonnen beliep, tot drie miljoen aangegroeid. Volgens den minister, kan men dit slechts als een begin beschouwen, en zal de Keizer elke gelegenheid, die zich tot uitbreiding en ontwikkeling mag voordoen, gretig aangrijpen.

TURIN, 19 October. Het dagblad *Discussione* doet uitkomen, dat de staatkunde van den heer de Cavour steeds heeft gedoeld op het bezit van Rome; — dat dit almede de gedragslijn is geweest van den heer Ricasoli; — dat ook de heer Rattazzi dien weg heeft gevolgd, en dat, indien hij in dat opzigt te veel op Frankrijk heeft vertrouwd, dit hem niet ten kwade mag worden geduid; — dat in de tegenwoordige omstandigheden eene ministeriële crisis geene verbetering kan aanbrengen, maar dat alleen de samenwerking van al de fractien der liberale partij aan Italië die kracht en dat zedelijk gezag zal kunnen geven, welke dit land behoort, om zich regt te laten doen door Frankrijk en door geheel Europa.

De berigten nopens den toestand van Garibaldi luiden niet gunstig.

PARIS, 20 October. De minister Drouin heeft in eene circulaire aan de vertegenwoordigers van Frankrijk in het buitenland verzekerd, dat de staatkunde des Keizers geene verandering heeft ondergaan, en Z. M. zal volharden bij zijn voornemen om eene verzoening in Italië te bewerken, in het gevoel van de belangrijkheid van het onderwerp, zoowel als van de daaraan verbonden bezwaren, zonder ontmoediging en zonder ongeduld.

TURIN, 20 October. De *Monarchia* deelt mede, dat de Kroonprins en de Kroonprinses van Pruisen, benevens de Prins van Wales zich te Marseille zullen inschepen, en van daar naar Catania stevenen; en dat de Koning der Belgen welligt den winter in zijne villa, aan het meer van Como, zal doorbrengen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.	
20 October 1862. 4 1/2 ure.	
Thesaurie 3 1/2 p	88 3/4
NEDERLAND.	
W. Schuld 2 1/2 p	63 1/2 64 1/2 64 1/2
" 3	76 1/2 76 3/4 76 3/4
" 4	99 1/2 11 1/2 99 1/2
O. I. loen. 4	—
Amort. Sd. 3 1/2	93
Handelm. 4 1/2	139 1/2 139 1/2
Aand. Holl. Sp.	96 1/2
Leening. 4 p	101 1/2
Aand. R.-S. 4	—
B.-Sp. 2 L. 4 1/2	—
BELGIË.	
Cert. .... 3 1/2 p	—
" Rots. 2 1/2	—
SPANJE.	
Oblig. .... 2 p	45 1/2
" 3	53 1/2
" Bin. 3	49 1/2
Amort. Schuld	21 1/2
Bew. Coup.	9 1/2
PORTUGAL.	
Oblig. .... 3 p	45 1/2
" 50/60 3	45 1/2
" uitgest.	—
RUSLAND.	
Hope & Co. 5 p	101 3/4
" 28/30 5	—
" 31/38 5	83
" 1840 4	74 1/2
Or. 2 3/4 L. 4	75 1/2
" 5 Leen. 4	—
Obl. 5 Ser. 5	82 1/2
" 6 5	91 1/2
" Lond. 4 1/2	89 1/2
" 1859 8	58 1/2
" bij Hope 4 1/2	89 1/2
Handelm. kont. 139 1/2; Rusl. Adm. Londen 85 3/4; Rusl. 1862, 90 3/4, 90 1/2, 90 1/2; Russ. Sp. volg. 196 3/4, 197, 197; Hypoth. 77 1/2; Bromb. Sp. 81; Oost. Aand. 1839, 322, 323; Fr. Oost. Sp. 129 1/2; Napels Cert. L. & B. 61; Braz. 1852/58, 92; Gren. uitg. 5 1/2; Gren. 2 pct. 26 1/2, 26 3/4; Gren. afgest. 9 1/2, 10; N.-Amer. bij H. Ir. A. 8 1/2; Griekenl. 7 1/2, 7 1/2.	
Koers van het geld: Bel. 3. Prol. 3. Disk. 3 1/2.	
Aldus opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit:	
BOON HARTSINCK,	J. KLEEBLAD,
President.	Secretaris.
Van de binnel. fondsen waren de 2 1/2 pc. williger; van de buitent. is niets bijzonders te melden; alleen russische waren meer aangeboden.	
Prijzen der Coupons: Metal. f 23,55 à 23,65; Dito Nat. f 28,85; Div. Eng. per £ f 11,67 1/2; 3 pct. Eng. per £ f 11,67 1/2; Fransche f 55 1/2; Belg. f 55 1/2; Pruis. f 34 1/2; Hamb. Russ. f 33 1/2; Russ. Z. R. f 34 1/2; Pools. in Fl. f 26 1/2.	
WEENEN, 20 October. De 5 pc. Met. 71.20.	
LONDEN, 20 October. De 3 pc. gecons. 93 3/4.	
PARIS, 20 October. De 3 pc. renten 71 fr. 175.	

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 20 October. Tarwe in een doen; 130 @ b. Pools f 344; 131 @ w. b. dito f 355. Rogge als voren; 120 @ Taganroc f 213; 117 @ Archangel f 207; 118 @ Berdianski f 206; 120 @ Odessa f 207; 117 @ Archangel f 205; 118 @ Taganroc f 200; op levering iets flauwer; Oct. f 197; f 196 à f 195; Maart f 191; Mei f 191. Garst iets hooger; 112 @ jar. Deens f 187. Boekweit onveranderd; 121 @ Amersfoord f 205. Koolzaad willig; op 9 vat in April f 510; Nov. f 498.

AMSTERDAM, 20 October. Raapolie iets hooger; ord. cond. f 48 1/2; vliegend f 47 1/4; op levering mede hooger; p. Nov. f 47 1/4; p. Dec. f 47 1/2 à f 47 3/4; p. Mei 1863 f 47 3/4. Lijnolie ord. cond. f 43 1/4; vliegend f 42; p. Nov. f 41 3/4, f 42 à f 41 1/4; p. Dec. f 40 1/2 à f 40; voorjaar f 39 3/4. Hennepolie ord. cond. f 47 1/4 vliegend f 46.

HAARLEM, 20 October. Witte tarwe f 9 à f 9,70. Haver f 3,30 à f 3,80. Garst f 9. Graauwe erwten f 8; capucijnder dito f 8.

GRONINGEN, 17 October. Tarwe o. slap en niet dan lager verkocht; n. mede niet vlugger; 66 à 70 p. Ommel. f 7,55 à f 8,40; 66 à 70 p. Old. f 7,35 à f 8,20. Rogge o. 10 c. lager; n. als voren; 70 p. o. f 7,60; 62 à 66 p. n. f 6,40 à f 7,20. Boekweit als voren; 62 à 66 p. gr. zand f 5,50 à f 6,30. Gerst met weinig handel; 48 à 54 p. w. f 3,90 à f 5,35; 54 à 56 p. z. f 4,90 à f 5,20. Haver over 't geheel prijsh. 40 à 50 p. dikke f 3 à f 4; 36 à 40 p. w. v. f 2,70 à f 3,20. Paardenboonen f 5,50 à f 6,15. Koolzaad slap en bijna geen handel; f 13,25 à f 15,25. Gortatij; grove f 9,25 à f 10; parel f 12 à f 15.

LEEUWARDEN, 10 October. Boter f 51. LEYDEN, 18 October. Boter f 1,32 1/2 à f 1,42 1/2; 2de soort f 1,12 1/2 à f 1,32 1/2. Verkocht 6910 n. p.

ALKMAAR, 17 October. Kleine kaas f 27,25; commissie f 28,50; middell. f 28,75; laagste prijs f 17. Aangevoerd 109,455 n. p.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 20 October. Den 18den dezer in **Texel BINNENGEKOMEN**: Zeemeeuw, Kaiser, Padang; *Almonde*, Surie, Batavia; *Maria Bartlett*, Gilchrist, Galatz; *Cornelia*, de Jager, Newcastle; *Willem*, Molenaar, dito naar Marseille als bijlegger; de stoomb. *Alert*, Hull. Den 19den dito de *Vlijt*, Engelsman, Buenos Ayros; *Sarah Wadsoe*, Smith, Galatz; *Mathew & Ann*, Wilson, Sunderland; *Marwood*, Wilson, dito naar Rotterdam, als bijlegger, met verlies van zeilen enz.; *Preziosa*, Paulsen, Drammen.

UITGEZELD: 18 dezer de stoomb. *Lion*, Londen. Wind z. w. - z. Den 18den dezer in **Helvoet BINNENGEKOMEN**: vier *Gebroeders*, Bunk en *Johannes Lodewijk*, van der Waal, beide van Batavia; *Jacoba Cornelia*, Ets, Tijlatjap, *Pressero*, Friend, Boness, *Sir Coblin Campbell*, Long, Newcastle. Den 19den dito *Jannetje*; *Blokziel*, Batavia, l. v. Brouwershaven; de stoomb. *Stad Dordrecht*, Londen; *Klaartje*, de Ruiter, Sunderland.

UITGEZELD: 18 dezer de stoomb. *Zephir*, Londen; *Louise*, Grangemouth; *Holyrood*, Leith. Den 19den dito het ned. oorl. st. *APELDOORN*, lt. Hugenholtz, Newcastle; de stoomb. *Levant*, Havre; *Feijenoord*, Londen. Wind w. z. w.

Den 19den dezer in **Brouwershaven BINNENGEKOMEN**: *Julie*, Brem, Batavia; *Ridesdale*, Hunter, Taganrog, beide n. Rott.

Voor 12 Sept. op Java binnengekomen: *Peking*, *Creose*, drie *Gezusters*, *Fischer*, *Gebroeders*, de Groot, *Willemina & Clara*, *Abrahams*, *Lewe v. Nijenstein*, *Borchers*, *Almelo*, *Tjebbes*, *Anna*, *Bok*, *Batavier*, *Pfeiffer* en *Stad Dokkum*, *Jaski*, alle 9 van Amsterdam; *Adriana Petronella*, van der Velde, *Maria Diederica*, van Marion en *Jacoba Helena*, Swart, alle 3 van Rotterdam; *Vereeniging*, de Jongh, Hamburg; *Reinhardt*, Muller, Algobai; *Vesta*, Gerrebrandts, Menado.

Voor 12 Sept. Straat Sunda gepasseerd: *de Schelde*, Hoffman, Sunderland naar Singapore.

AMSTERDAM, 20 October. De Hamburger bark *Johanna Stoll*, kapt. Kock, van hier naar Valparaiso, is bij Kaap Hoorn totaal verongelukt, doch het volk gered. — De Nederl. schooner *Paulina* en *Cornelia*, kapt. Hagedoorn, van St. Petersburg naar Engeland, is 16 dezer op Graskar gestrand.

AMSTERDAM, 20 October. Heden is in Texel binnengekomen: *Pauline Constantia Eleonore*, Acra, kust van Guinea.

249de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse. 1ste Lijst. N°. 2977, een prijs van f 20,000. N°. 2769, een prijs van f 1500. N°. 1743, 2443 en 12987, ieder een prijs van f 1000.

WELDADIGE LANDGENOOTEN!

De ondergeteekenden gevoelen zich gedrongen, uwe ondersteuning interopen, voor twee brave en oppassende gezinnen dezer gemeente, die op den 11den October ll. op eenmaal van nagenoeg al hunne bezittingen werden beroofd, bij het toen plaats hebbende onweder sloeg de bliksem in de schuur van *J. Ippel*, waarvan het gevolg was dat zijne woning, benevens die van *H. van der Meyden*, met den pas ingezamelden oogst (hun eenig bezit), eene prooi der vlammen zijn geworden. Deze kleine landbouwers, geene grondbezitters zijnde, moeten door handen-arbeid op gehurd land, hun brood vinden, en was hun oogst van aardappelen en graan op f 6400 door onpartijdigen geschat, niet tegen brandschade verzekerd, terwijl al hunne pachtsommen nog betaald moeten worden! De eigene dorpsgenooten en vrienden in naburige gemeenten hebben door eene inschrijving zoo veel als doenlijk was, bijgedragen, maar zijn niet bij magte in deze zware beproeving genoegzaam te helpen, om deze slagtoffers van een gewissen ondergang te redden.

Op u, beweladigden in Nederland, die door Gods goedheid zijn gespaard gebleven, is hunne hoop gevestigd. Van elke gift zal dankbaar in deze Courant melding worden gemaakt, terwijl behalve de ondergeteekenden, tot ontvangst uwer giften zich bereid hebben verklaard, de Heeren: d. J. C. van Marken, te Amsterdam; d. H. L. Oort, te 's Hage; d. J. H. Buisken, te Utrecht; *W. van Eeten*, te Rotterdam (Lombardstraat); *W. C. M. Begram*, Lid der 2de Kamer te Gorinchem. De Werken en Steeuwijk, A. VERSCHOOR, Burgemr. 16 October 1862. G. VAN TIENHOVEN, Weth. J. P. KERKHOFF, Predt.

50jarige Echtvereniging van:

NIEUWE TONGE, M^r. S. H. ANEMAET en J. M. ARMSTRONG.

Getrouwd:

H. C. J. A. DEMMEN, 1° Luit. der Infanterie bij het O. I. Leger, Ridder der Mil. Willems Orde, en C. C. STORM VAN 's GRAVESANDE. BATAVIA, 16 Julij 1862.

Getrouwd:

SIDHO-ARDJO, J. VAN DER WEYDE Residentie Sourabaya, met W. C. VON HUGO. den 21sten Augustus 1862.

Getrouwd:

D. HOEK, LEYDEN, van Noordwijk-Binnen, en J. LOS, Wed. J. den Houter.

Getrouwd:

GRONINGEN, R. FOCKEMA en M. OFFERHAUS. 16 October 1862. Eenige kennisgeving.

Getrouwd:

Jhr. Mr. H. A. M. VAN ASCH VAN WIJCK, Weduenaar van Vrouwe H. H. des Tombe, en W. C. G. H. C. RETEMELJER. ZUTPHEN, 16 October 1862.

Getrouwd:

UTRECHT, Mr. F. W. KETJEN en Jonkvrouwe A. H. J. DE PESTERS. 16 October 1862.

Getrouwd:

DELFT, F. A. A. RUITENBACH en C. J. DONKER CURTIUS. 16 October 1862.

** DORDRECHT, 16 October 1862. Heden beviel voorspoedig van eene doode DOCHTER, de Hoog Wel-Geboren Vrouwe **H. B. J. JANTZON VAN ERFFRENTEN**, geliefde Echtgenoot van
Jhr. F. J. VAN DEN SANTHEUVEL.

** Voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZON H. J. WILMES — NIJHOFF.
SAMARANG, 24 Augustus 1862.

** Voorspoedig bevallen van een' ZON JEANNETTE MARGARETHA FRANCISCA PHILIPS — VAN MERLEN.
AKEN, 10 October 1862.

** Heden beviel van eenen welgeschapen ZON M. E. TONJES, geliefde Echtgenoot van F. BOEN,
14 October 1862. V. D. M. te JOURE.

** Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe C. A. BAART DE LA FAILLE, geboren WIJCHGRAM.
SURHUIZUM (Friesland), 16 October 1862.

** Bevallen van een ZON E. GOLDENBERG — BLAAUW.
ZUTPHEN, 17 October 1862.

** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER S. E. TRAAANBOER, geliefde Echtgenoot van E. SWAAN.
ARNHEM, 18 October 1862.

** Bevallen van eene DOCHTER S. M. CRAMER, Echtgenoot van D. A. H. TELJER.
VREESWIJK, 18 October 1862.

** Voorspoedig bevallen van eenen ZON Vrouwe A. M. C. VAN HALL — RENGERS HORASICAMA.
LEYDEN, 18 October 1862.

** Bevallen van eene DOCHTER J. A. G. VANDER HELD — KLINKENBERG.
ROTTERDAM, 19 October 1862.
Eenige kennisgeving.

** Heden beviel van eenen ZON M. J. HEIJDENRIJK — BAKKER.
HOORN, 19 October 1862.

** Bevallen van eene DOCHTER T. SLOOS, ZUTPHEN.
WINKEL, 19 October 1862.

** Den 27^{den} September jl., overleed tot mijne diepe droefheid, in den ouderdom van 38 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer ISAAC NIJHOFF, in leven Notaris te ARNHEM.
Wed. Is. NIJHOFF,
ECKSTEIN.

Wegens afwezigheid buiten 's Lands, kon deze Advertentie eerst heden geplaatst worden.

** Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde Dochter AALTJE, in den ouderdom van ruim 40 jaren.
UITGEBST, A. KNIP,
13 October 1862. Wed. W. Stolp.

Eenige kennisgeving.

** Den 15^{den} October 1862, is te UTRECHT, in den ouderdom van 75 jaren overleden, de Wel-Edel Geachte Heer F. M. MULLERHELLEWICH, gep. Majoor, Ridder der M. W. O.
Eenige kennisgeving.

** Heden morgen ontliet in den Heer, na een langdurig lijden, mijne geliefde Echtgenoot E. J. A. TIMMERMAN. Acht maanden slechts mogt ik naar Gods wijzen wil met haar in den Echt verenigd zijn.
ANJUM, J. BENDERLE Tz.
17 October 1862. V. D. M.

Eenige en algemeene kennisgeving.

** Heden overleed onze jongste Liefveling COENRADINA JACOBA, in den ouderdom van slechts negentien maanden.
P. A. DE JONG,
ARNHEM, H. E. DE JONG,
17 October 1862. N O M A N.

** Heden overleed in 60jarigen ouderdom, aan eene korte doch hevige ziekte, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer HENDRIK PILAAR, in leven Administrateur der Garnizoens Bakkerij alhier.
HAARLEM, Wed. S. PILAAR,
17 October 1862. GEELHOEDT.

Eenige en algemeene kennisgeving.

** Mr. J. HULSHOFF POL en Echtgenoot, betuigen hun hartelijken dank aan Vrienden en Betrekkingen, voor de menigvuldige blijken, van belangstelling, ter gelegenheid van hun Huwelijk ondervonden.

** De ondergeteekende betuigt langs dezen weg haren dank, voor de gunst gedurende eene reeks van jaren genoten, alsmede voor de belangstelling, haar in alle omstandigheden betoond.
C. HOKSEMA,
VORSCHOTEN, geb. YPERLAAN.

** Aan de openbare School te Alphen a/R., wordt gevraagd een HULP-ONDERWIJZER, om zoo spoedig mogelijk in functie te treden, op eene Jaarwedde van f400. Reflecterenden, gelieven zich onder overlegging van de vereischte bewijstakken, ten spoedigste te adresseren aan den Burgemeester.

APOTHEEK.

Bij **FREDR. ROMEIJN Fz.**, Apothecar en Droogist te Arnheim, bestaat gelegenheid tot plaatsing van een **LEERLING**, van fatsoenlijken huize, P. G. Brieven franco.

KOEK- EN BANKETBAKKERS.

Tegen November e.k. worden gevraagd: Een **EERSTE** en **TWEDE KOEK- en BANKETBAKKERS-BEDIENDE**, tegen genot van Kost en Inwoning en Salaris naar bekwaamheid. Reflecterenden, worden verzocht zich te adresseren met Franco Brieven, onder Letter X. of in persoon, bij den Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven.

** Met p^o November verlangt men een KOEK- en BANKETBAKKERS-BEDIENDE, niet onervaren in Pan- en Garneerwerk, van goede getuigen voorzien, Salaris naar bekwaamheid. Brieven franco, onder Lett. A., bij den Heer KRAAIJENBRINK, Boekdrukker te Woerden.

NOTARIAAT.

Op een notarieel en administratief Kantoor ten Platten Lande in Zuid-Holland, wordt gevraagd een **JONG MENSCH**, van de P. G., uit den fatsoenlijken stand, niet beneden de 16 jaren oud en eene goede hand schrijvende. Voor opleiding, Kost, Inwoning en verzorging, wordt eene billijke tegemoetkoming verlangd. Adres bij eigenhandig schrijven aan het Postkantoor te Dordrecht, onder Letter B, franco.

** Een JONG MENSCH, van de P. G., geexamineerd in de moderne Talen, bekend met de Wiskunde en in het bezit van een Hulp-Onderwijzersacte, wenscht eene Betrekking tegen p^o. Januarij 1863. Brieven franco, Letters W. X., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

Eene Kostschool voor Jonge Jufvrouwen,

van den fatsoenlijken stand, zou, met vooruitzicht op een zeer gunstig resultaat, zich kunnen vestigen in eene welvarende, aan den Spoorweg gelegen, Stad van Zuid-Holland, waar, tot dat einde, een schoon en bijzonder geschikt **GEBOUW TE KOOP OF TE HUUR** is. Inlichtingen te bekomen met franco Brieven, Letter A., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

MODES.

GEZ. SWAARBERG, hebben de eer hunne geachte Begunstigers te berigten, dat zij de **MODELLEN** van **WINTERHOEDEN** ontvangen hebben.
Haarlem.

** In een klein Stadje in Gelderland, wordt tot Verzorging en opleiding in de Huishouding gezocht, een MEISJE dat voor de School te oud is enz., tegen f4.00 per week, voor Kost en Bewassing.
Adres franco Brieven, Lett. A., bij den Boekhandelaar A. M. SLOTHOUWER, te Amersfoort.

A. von der Möhlen,

GROOTE MARKT, HAARLEM.

ONTVANGEN DE MODES EN NOUVEAUTÉS VOOR HET SAISON.

In den **LAKENWINKEL**: Grootte sorteringen **LAKENS, BUCKSKINGS, DRAP DE RUSSIE, ESQUIMOS, CASTORS, SATIN DE LAINES, BAAIJEN ENZ. ENZ.** Welke tot buitengewoon lage Prijzen zullen worden verkocht, met garantie.

TE ROTTERDAM

Ligt in Lading

NAAR BATAVIA EN SOERABAJA,

om in het begin van November te vertrekken:

Het extra snelzeilend Nederl. Fregatschip

„DAGERAAD”,

Kapt. J. R. ULRICH.

Zijnde bijzonder ingerigt tot den overtocht van Passagiers, voerende eenen geëxamineerden Scheeps-Doctor en hebbende eene melkgevende Koe aan Boord.
Adres de Cargadoors HUDIG & PIETERS.

** Bij S. J. FRANK, Smedestraat te Haarlem, is wederom op de 1ste Lijst, 2de Klassen der 249ste Staats-Loterij, gevallen de kapitale Prijs van

f20,000, op N°. 2977.

Haren Dekkleeden

voor Broeiramen, Broeikasten, enz.

Bij den ondergeteekende zijn te bekomen **HAREN KLEEDEN**, voor genoemd gebruik, die bij de felste koude geen Vorst doorlaten.

Mede zijn bij hem te verkrijgen **HAREN MATTEN**, in alle grootten, tegen zeer matigen prijs. Brieven omtrent inlichtingen franco.

Harmelen, bij Utrecht, 13 October 1862.

J. L. TULLEKEN.

** Te HUUR wordt aangeboden, een bij Kleef in de Diergaarde gelegen MEERENHUIS met TUIN annex, voorzien van 16 behangen Kamers met Stookplaatsen, Keuken, Kelder, etc. etc. Te aanvarden primo Mei 1863.

Nadere inlichting onder franco Brieven, bij den Eigenaar Kleef.
W. VAN GHEMEN.

** Het Gemeente-Bestuur van WINTERSWIJK, biedt, ten gevolge der ondernomene Gasverlichting ter overneming aan, 22 zeer soliede REVERBERES, van de beste Inrigting, of zoo velen daarvan als men mogt verlangen, met al het Toestel waaraan ze worden opgehangen.

** Op Zaterdag den 25sten October 1862, des namiddags ten vijf ure, zal te Utrecht, achter St. Pieter, in het Lokaal van Verkoopingen, in het openbaar, bij Afslag worden Verkocht:

De **WATERMOLEN**, van ongeveer 20 Paardenkracht, met **STREKEN GEBOUW**, ingerigt tot Cementmalerij, Pellerij, Olieslagerij, Grutterij, Fineszagerij en het malen van Specerijen, voorts IJzeren **WINDMOLEN, ERF, GROND** enz.; gelegen te Utrecht, buiten de Waard-Barrière, aan het Zwaarte Water, bij vorige amonces breeder omschreven; op 11 October Ingezet op f40,000.

Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris **VAN SCHERMBEEK**, te Utrecht. Brieven franco.

** Burgemeester en Wethouders van PURMERENDE zijn voornemens op Vrijdag den 24sten October 1862, des voormiddags ten 10 ure, onder meer publiek te Verkoopen: 60 Stuks **STRAATLANTAARNS**.
Purmerende, 18 October 1862.

VERKOOPING VAN PAARDEN.

De Hoofd-Administratie van het 2de Regiment Dragoners, door het Ministerie van Oorlog hiertoe gemagtigd, zal op Maandag den 27sten October 1862, ten 1 ure des namiddags, op den Kouden Horn te Haarlem, publiek om contant geld Verkoopen, 35 op reforme gestelde **PAARDEN**, welke een uur voor den Verkoop te zien zullen zijn
De Kapitein-Kwartiermeester van
opgemeld Regiment.
J. J. D. H. VERSCHOOR.

HOUTVERKOOPING TE HARMELLEN,

op Maandag den 10^{den} November 1862, des voormiddags ten 10 ure, in het Gemeentehuis, van ruim 18 Bunders 5jarig **ELZEN-, ESSCHEN-, GELDERSCH- en POPULIEREN HOEF- en HAKHOUT**, en van 24 Vimmen **STIKTEENEN**. En op Dingsdag den 11^{den} November 1862, ter zelfder ure en plaatse, van ongeveer 375 **WILGEN- en POPULIEREN BOOMEN**, onder de Gemeente Harmelen. Breeder bij Billetten omschreven.

NIEUWE SOCIETEIT

TE ZUTPHEN.

Het Bestuur der Nieuwe Societeit te Zutphen, zal op Zaterdag 25 October 1862, des middags precies om 12 ure, ten huize van den Heer C. L. Beck, in het Logement de Keizerskroon, aan de Groenmarkt te Zutphen, ten overstaan van den Notaris Mr. W. J. C. PUTMAN CRAMER, aldaar, bij Inschrijving publiek

Verhuren:

Het **GEBOUW** der Nieuwe Societeit, op den hoek der Marktstraat en IJsselkade te Zutphen, bestaande boven uit Societeits-, Billard- en Leesalen, en onder ingerigt tot Restauratie, het houden van Publieke Verkoopingen en Vergaderingen.

Nadere informatie zijn op franco aanvraag te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris Putman Cramer, alwaar de Voorwaarden ter inzage liggen.

Pel- en Koormolens.

Na bekomen autorisatie zal, ten overstaan van den Notaris **VAN HEIJST**, gevestigd te Roden, wegens versterf, ten verzoeke van den Heer **EGGO DIJKHUIZEN**, Molenaar te Norg, voor zich en q. q. Voogd over zijne minderjarige Kinderen, publiek worden Verkocht:

Een in 1857 nieuw gebouwde en goed ter nering staande

Pel- en Koormolens,

met completen **INVENTARIS**, staande op een' gunstigen stand in de Gemeente Norg, met bijbehorend **WOONHUIS, SCHUUR, TUIN en BOUWLAND**, samen groot ruim 40 Roeden.

Deze Verkoop zal gehouden worden op **Donderdag** den 13^{den} November e. k., 's avonds ten 5 ure, ten Huize van den Logementhouder R. Kuipers, te Assen.

Informaties bij den Eigenaar, alsmede bij voornoemden Notaris van Heijst. Brieven franco.

OPENBARE VERKOOPING VAN ONROERENDE GOEDEREN,

ONDER PUTTEN EN ERMELO.

Ten overstaan van den te Putten gevestigden Notaris **A. M. BELJERMAN**, zullen aldaar, op Woensdagen den 29sten October en 12 November 1862, des voormiddags 10 ure, ten Herberge van de Wed. W. van Dompelaar, ter Inzate Geveild en zonder beraad bij Afslag Verkocht worden:

N°. 1. Eene **BOUWMANSWONING** met **SCHUREN, VARKENSHOK**, verder **GETIMMERTE, ERVEN, TUIN**, opgaand **GEBOORTE, HAKHOUT** en verschillende Perceelen **BOUW-, WEI- en BOSCHLANDEN**, met daarbij behoorend **PLAGGENVELD**, genaamd **DE GROOTE ROEST**, staande en gelegen onder Putten, Buurtschap Norden, te zamen groot 27 Bunders, 08 Roeden, 03 Ellen.

N°. 2. Het **ERF en GOED**, genaamd **DE KLEINE ROEST**, gelegen naast het eerste Perceel, bestaande in Bouwmanwoning, verder Getimmerde, Erf, Tuin, opgaand Geboomte, Hakhout, Bouwen Heidegronden, te zamen groot 5 Bunders, 14 Roeden, 08 Ellen.

N°. 3. Het **ERF en GOED**, genaamd **KLEIN EPHRATA**, gelegen naast de twee vorige Perceelen, bestaande in Daghuurderswoning, Erf, Tuin, Bouw-, Wei- en Heidegronden, groot 2 Bunders, 08 Roeden, 02 Ellen.

Van deze drie Koopen is slechts ongeveer 1/2 Bunder Tiendplichtig, dezelve zijn met uitzondering der Houtgewassen in Huur tot Petri 1868 en Petri 1870, en zullen eerst in massa en daarna afzonderlijk Geveild worden.

N°. 4. Een Perceel extra best **HOOLAND**, gelegen onder Putten in den Arkenheemschen-Polder, groot 1 Bunder, 70 Roeden, 20 Ellen.

N°. 5. Een Perceel **DENNENBOSCH**, gelegen onder Putten, op het Zuiderveld nabij Schoonderbeek, groot 6 Bunders, 04 Roeden, 30 Ellen.

N°. 6. Een Perceel **HOOLAND**, gelegen onder Ermelo, op Riebroek, groot 48 Roeden, 42 Ellen.

In Huur tot 31 December 1865.
N°. 7. Twee Aandeelen, zijnde 1/25 en 1/25 gedeelten in den blooten Eigendom van de **BOEREN-HOFSTEDEN**, genaamd **KAMPVELD**, gelegen onder Ermelo, nabij Groevenbeek.

Alles bij Billetten breeder omschreven en nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris,

terwijl men zich twee dagen voor iedere Veiling, tot aanwijzing der drie eerste Koopen, kan vervoegen bij den Bouwman JACOB BOUW, op Schoonderbeek, onder Putten woonachtig.

** Bij BROESE & COMP., te Breda, en voorts alom te bekomen:

PRAKTISCHE AANWIJZINGEN

OVER DEN

SNOW DER FRUITBOOMEN,

DOOR

FREDERIK BURVENICH,

Leeraar van Landgezig-Bouwkunde, belast met het bijzonder Onderwijs over Boomteelt en Moeshovenierderij, in 's Lands Hofbouwschool van Gendbrugge.

Met 24 Afbeeldingen. — Prijs f 1,10.

** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, is verschenen:

REIZEN

VAN

LEMUEL GULLIVER.

Naar verschillende onbekende Volkeren der aarde, en wel naar LILLIPUT, BROODINGHAG, LAPUTA, BALNIBARNI, LUGGNAGG, Glubbudrib, Japan, MET LAND DER HOUYENHIMS.

DOOR

JONATHAN SWIFT,

uit het Engelsch vertaald.

Met ophelderende aantekeningen en een Levensschets van den Schrijver,

DOOR

J. W. N. Mosselmans.

Twee deelen met Portret van den Schrijver. PRIJS f 3.

100 Kerkbijbels,

verkrijgbaar bij den Bijbelbinder en Handelaar A. TH. VAN BOSSUM, Kerkstraat bij de Vijzelstraat, B. B. 523, Amsterdam. Van deze zijn 50 in 4to à f 8,50 en f 9,50, en 50 in 8to à f 6,50. Ze houden alle in, het Oude en N. Test., Ps., Gez. en Cat., gebonden in geheel leder met koperen sloten.

12 Folio Bijbels,

Oude en Nieuwe, verschillend van druk, formaat en band, van af f 6,— tot f 28,—; de laatste geheel nieuw kosten gewoonlijk f 40,—.

Kerkboeken,

voor alle Protestantsche gezindheden, verschillend van formaat, druk en band. — Oude Bijbels en Oude Kerkboeken worden op nieuw ingebonden of in ruil aangenomen.

DE DERDE DRUK VAN DE VROLIJKE PRETMAKER in Gezelschappen.

Veel verbeterd door J. SCHENKMAN. Inhoudende: 60 GEZELSCAPSSPELEN, 70 GEMAKKELIJKE KUNSTSTUKJES.

75 PANDINLOSSINGEN, 18 KUNSTJES MET DE KAART, 10 PROFETEERKUNSTEN, 24 REKENKUND. OPGEAVEN, 64 RAADSELS, STRIKVRAGEN EN WOORDSPELINGEN, 32 CHARADES EN LOGOGRYPHEN MET DE ANTWOORDEN, 1 NIEUW ALPHABETISCHE DROOMUITLEGGER EN 75 TOASTEN EN TAFELZANGEN.

Prijs f 1.— Wordt uitgegeven bij G. THEOD. DOM, Kalverstraat E 10. Almede voor f 1,—:

Het iederen Speler boeiende nieuwe Gezelschapsspel:

TOMBOLA ZONDER NIETEN.

Met knisige Deviezen van J. SCHENKMAN.

NB. Dit spel is het meest geliefkoosde in alle fatsoenlijke en vrolijke Gezelschappen en is het aangename voor denkende en voor niet denkende Spelers. Alle medespelers zijn daarbij niet alleen gedurig bezig maar zelfs in onafgebroken spanning.

Aanvragen en Gelden in Postzegels of Postwissels franco. Bestellingen worden bij alle Boekhandelaren aangenomen.

Uitgegeven bij J. H. GEBHARD & CO., te Amsterdam en door alle Boekhandelaren verkrijgbaar:

TWEN JAREN UIT DEN TACHTIGJARI- GEN OORLOG, door R. FRUIN, Hoogleeraar te Leyden, bekroond door de Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen. Prijs f 4,50.

GESCHIEDENIS DER STAATKUNDE VAN JOHAN DE WITT, door W. C. KNOTTENBELT, Theol. Doct. en Predikant te Mijnsheerenland. Bekroond door de Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen. Prijs f 1,60.

HANDLEIDING VOOR DEN KANTON- RECHTER bij behandeling van Strafsaken op de openbare Teregtstifting, door Mr. W. H. SURINGAR Jr., Kantonnier. Prijs 90 Cents.

** J. D. SYBRANDI, te Amsterdam, geeft uit: DE REDE VAN CICERO TEGEN CATILINA vertaald, verdedigd en opgehelderd door D. P. EPKEMA. f —,90.

HET IMPROVISEEREN,

de beste Preekmethode, naar de 3^e Amerikaanse uitgave van HENRY WARE JR., door D. A. W. VAN CAMPEN. f 1.—

Inhoud: Voorrede van den Vertaler. — Voorrede van den Schrijver. — 1. Wat vóór het improviseren op den preekstoel pleit. — 2. Wat tegen het improviseren op den preekstoel pleit. — 3. Wat tot het improviseren op den preekstoel in staat stelt.

Keur van degelijke en beste ROMANS van den laatsten tijd, per Deel f 0.90, 15 Deelen voor f 10, 25 Deelen voor f 15 en 50 Deelen voor f 25.

I. HOFDIJK en BOSMADE, Ons Volk in zijne Historie, 3 Dln. f 9,60. II. HARRIET BEECHER STOWE, De Predikant en zijn Uitverkorene, 2 Dln. f 5,50. III. DE BRUID VAN DEN MONNIK, een Verhaal uit de Zestiende Eeuw, f 3. IV. PHILIP GALEN, De Dolle van St. James, 2 Dln. f 5,20. V. AUG. J. EVANS, Het Weesmeisje en de Voogd, 2 Dln. f 7,35. VI. KAREL VON HOLTY, De Kleermaker, 2 Dln. f 7,35. VII. ALFRED DE MEISSNER, Ter eere Gods, eene Jezuitengeschiedenis f 2,85. VIII. DON ADAM, Oost, West, 't Huis Best f 2,90. IX. MRS. GASKEL, Noord- en Zuid, 2 Dln. f 6,50. X. ARMAND, Tooneelen en Schilderingen uit het Leven in Amerika, 2 Dln. f 5,60. XI. DE BOUWVALLEN VAN MIJN KLOOSTER, 2 Dln. f 5. XII. EMILIE (FLYGARE) CARLÉN, De Voogd, 3 Dln. f 8,50. XIII. H. VON MALTITZ, De Kunstschilder Lucas Cranach, een Vriend van Martin Luther, 2 Dln. f 4,90. XIV. HENRY W. LONGFELLOW, Reis-, Dag- en Levensboek van een Amerikaan, f 1,25. XV. W. DE GELDER, Lotgevallen van een Zaakwaarnemer f 3. XVI. KAPT. MARRYAT, Snarley Yow, of de Duivel op Zee, 2 Dln. f 6. XVII. HET TERRAS DYNEVOR, door de Schrijfster der Erfgename van Redclyffe, 2 Dln. f 8. XVIII. T. VAN WESTREHEENE, Gelofte en Trouw, Familie-Roman, 2 Dln. f 7,20. XIX. LUDWIG STORCH, Philips van Oostenrijk, Hist. Romant. Tafereel, f 4. XX. RUTH, Een Verhaal door de Schrijfster van Mary Barton, 2 Dln. f 7,20. XXI. WARBURTON, William Paterson of de Schotten in Darië, 2 Dln. f 7,20. XXII. G. P. R. JAMES, Willem III en de Jacobieten, 2 Dln. f 6. XXIII. DR. FERDINANT VON SOMMER, Karel de Tweede, een Tafereel uit het laatste Regerings-Tijdperk der Stuarts, 2 Dln. f 5,80. XXIV. W. M. THACKERAY, Merkwaaardige Historie van Barry Lyndon, 2 Dln. f 6. XXV. W. M. THACKERAY, Lotgevallen van Henry Esmond, 2 Dln. f 6,40. XXVI. G. ENGELBERTS GERRITS en W. VAN DEN HEEVEL, Historisch Romantische Huisbibliotheek, 4 Dln. f 11. XXVII. HACHLENDER, Het Europeesch Slavenleven, 4 Dln. f 14,25. XXVIII. HACHLENDER, Lotgevallen van Eugenius Stillfried, 3 Dln. f 9,75. XXIX. GRACE AQUILAR, Blikken in het Huiselijk Leven en het Menschelijk Hart, 2 Dln. f 6,50. XXX. CLARRISSE S. MEIJER, De Geheimen eener Moeder f 3,25. XXXI. SENORA PEPITA, Gedenkchriften uit het Leven eener Danseres, 2 Dln. f 5,40. XXXII. E. WILKOM, Ferdinand II en Wallenstein, Keizer en Veldheer, 3 Dln. f 9,80. XXXIII. CAESAR BORGIA, Geschiedkundig Verhaal door den Schrijver van White Friars, 3 Dln. f 10,20. XXXIV. BARON VON CRUSENSTOLPE, Gustaaf III Koning van Zweden, zijn Geslacht en zijn Tijd, 3 Dln. f 10,50. XXXV. FRANZ CARION, Maria Theresia, Rom. Tafer., 2 Dln. f 5,60. XXXVI. J. CHR. GEWIN, Augusta van Valkenburg, een Familie Roman f 3. XXXVII. H. J. BRILL, Schetsen en Teekeningen f 2,75. XXXVIII. MAX VON RIEDWALD, 1855, Geschiedkundige Roman uit den Krim-Oorlog, 3 Dln. f 9,90. XXXIX. JULIE BUROW, een Levensdroom, 2 Dln. f 4,60. XL. B. HACHLENDER DANIELS, De Schotsche Erfdochter, 2 Dln. f 5,80. XLI. CHONIA, Graaf Willem van den Berg, een slaauwe in de dagen van kracht, 2 Dln. f 6,50. XLII. A. J. VAN LOON, Tooneelen uit het Strafrecht, 3 Dln. f 8,25. XLIII. A. J. VAN LOON, Nieuwe Tooneelen uit het Strafrecht, 3 Dln. f 9,50. Al deze Werken zijn in groot octavo formaat en met keurige Vignetten en Platen versierd, nieuw en onopgeaneeden op franco aanvraag à contant te bekomen bij J. H. VAN DER BEEK, Reguliersbreestraat, te Amsterdam.

** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, is verschenen:

HUISBOEK

VOOR DEN LANDMAN IN NEDERLAND,

DOOR

Dr. W. C. H. STARING.

Dr. STARING'S Huisboek voor den Landman, dezer dagen compleet verschenen, heeft zijn rijkdom inhoud verdeeld in de volgende onderafdeelingen: De Kalender. — Wetenschappelijke Landbouw. — De Hemel. — De Lucht. — De Grond. — De Zamenstelling der dingen. — De Planten. — De Dieren. — De Landman. — De Landbouw van Nederland. — Akkerbouw. — Werktuigen. — Veehouderij. — Beheer van de Boerderij. — Herleidingen van Maten, Gewigten en Muntten. Behalve van Platen en Kaarten is het voorzien van een menigte Houtgravuren. Prijs gebonden in limen. f 7,90.

** De Boekh. W. N. C. ROLDANUS, te Delft, geeft uit: D. R. ERDRINK, Mantekoe, of belangrijke lotgevallen van een Nederlandsch Zeeman. Fransch Leesen Vertaalboekje, met geographische aantekeningen en aanwijzingen van de moeilijkste woorden en termen in het scheepsleven voorkomende. Prijs 40 Cents.

H. HEMKES Kz., Handleiding voor Kweekelingen, aankomende en jeugdige Onderwijzers en Onderwijzeressen. Vierde gewijzigde en vermeerderde druk. 1862. Prijs f 1,80.

M. J. A. MASTHOFF, Praeceptor aan het Gymnasium te Delft, Tijdrekenkundig Overzicht der Algemeene Geschiedenis, tevens ingerigt tot beoefening der Geschiedkundige Aardrijkskunde. Met eene Voorrede van wijlen Dr. J. P. Arend. Prijs f 1,25.

M. J. A. MASTHOFF, Praeceptor aan het Gymnasium te Delft, Aardrijkskundige namen, in alphabetische orde gerangschikt, ten gebruike bij herhalingslessen. Prijs 20 Cents.

ONZE OMGEVING, Leesboekje voor de laagste klasse. 1862. Prijs 15 Cents.

J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT, Handleiding tot de kennis der Vaderlandsche Geschiedenis, ten dienste van hen, die zich tot het Officers-examen voorbereiden. Prijs f 1,25.

SPRECHEN SIE DEUTSCH? of Hoogduitsch-Nederduitsche Winkelsprekken; benevens eene verzameling der meest gebruikelijke spreekwijzen en uitdrukkingen in den handel. Prijs 75 Cents.

** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, werd onlangs uitgegeven:

Hand. X: 35.

EEN VERHAAL

VOOR ALLEN, ZONDER ONDERSCHIED VAN GODSDIENSTIGE BELIJDENIS,

door X.

244 bladz. in postf., met eene Plaat. Prijs f 1,50.

II.

DE EVANGELIEDIENAAR

IN ZIJN LEVEN EN WERKEN.

Naar het Hoogd. van

G. R. ZWIERMAN,

Pred. te Zürich.

74 bladz. Prijs 50 Centen.

** Bij GEBROEDERS BELINFANTE, te 's Gravenhage, ziet het licht:

RAPPORT

der Commissie tot onderzoek betreffende

HET

ISRAËLITISCH GODSDIENST-ONDERWIJS IN NEDERLAND,

van wege de Maatschappij tot Nut der Israëlieten in Nederland.

PRIJS f 0,30.

31 OCTOBER.

GEDENKDAG DER KERKHERVORMING.

Bij TEN BRINK EN DE VRIES, te Amsterdam, is uitgegeven: Eene goedkope of Volksuitgave van:

B. TER HAAR, GESCHIEDENIS DER KERKHERVORMING in Tafereelen, een Leesboek ter bevestiging der Protestanten in hun christelijk geloof. Prijs f 2,50; Gebonden f 3.—

B. GLASIUS, de voornaamste gebeurtenissen der KERKHERVORMING in NEDERLAND, verhaald aan de Vaderlandsche Jeugd. Prijs 45 Cents.

** Bij JOH. NOMAN EN ZOON te Zalt-Bommel is van de pers gekomen en alom te bekomen, de derde verbeterde en vermeerderde Druk van:

PICARD, ENG.-HOLL. HOLL.-ENG. WOORDENBOEK.

Mogt dit woordenboek alom buitengewoon gunstig ontvangen zijn, zeker zal aan hetzelfde eene nog veel welkomer ontvangst ten deele vallen, nu het met de jaire uitpraak achter ieder woord verrijkt en naar de beste bronnen verbeterd is, door H. J. VOGEL, Leeraar der Engelsche taal aan het Gymnasium te Dordrecht.

De 2 deelen, zakformaat, in één keurig verguld limen band, bedragen slechts . . . . . f 2,00.

** Bij P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam, is uitgegeven en alom verkrijgbaar:

AARDRIJKSKUNDIG HANDBOEK VAN ZUID-AFRIKA, met eene Kaart. Uit het Engelsch van HENRY HALL, Ambtenaar bij het Departement der Genie in de Kaapstad. Prijs f 2,60.

Ieder die bekend wil worden met de voor ons Nederlanders zoo belangrijke Landstreek, wordt dit Boek bijzonder aanbevolen.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.